

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Dünya Alzheimer Günü'nde Yalnız Bırakılan Alzheimer Hastaları

Prof. Dr. İsmail Tufan

Bugün 21 Eylül. Dünya Alzheimer Günü. Alzheimer, her yıl 50 milyon kişinin etkilendiği bir hastalıktır. Halk arasında bunama olarak anılır. Alzheimer, bir demans türüdür. Genellikle ileri yaşlarda görülür, ama yaşlılıktan ileri gelen bir hastalık değildir. Beyin dokusunda meydana gelen yıkıma bağlıdır. Bu, genç yaşlarda da olabilir.

Türkiye'nin nüfusu hem çoğalıyor hem de yaşılanıyor. Toplumsal yaşlanma ile Alzheimer hasta sayısı arasında bağlantı vardır. Bu nedenle Alzheimer hasta sayısı artmaya devam edecektir.

Fakat yaşlılık sadece kayıpların değil, gelişim potansiyeli olan bir yaşam dönemidir. Ancak yaşlı insanların çoğaldığı toplumumuzda, azalan hastalık yükü, daha uzun yaşam beklentisi, sağlıklı insan sayısındaki artış gibi gelişmeleri de dikkate almak gerekmektedir. Bugün yaşlılık şüphesiz önceki yaşlılıkla karşılaştırıldığında çok daha pozitif bir görüntü vermektedir.

Buna rağmen yaşlılıkta şikâyetler, bedensel ve zihinsel kayıplar, kronik hastalıklar ve bakıma muhtaçlık çoğalmaya devam edecektir. Çünkü 80 ve üzeri yaşlarda, yaşlılığın pozitif görüntüsü tersine dönmeye başlamaktadır. Özellikle 90 yaşın üzerindeki nüfusta Alzheimer hastalarına daha sık rastlanmaktadır. Türkiye'de 2013-2017 yılları arasında Alzheimer hastalığından ölen kişi sayısı sürekli çoğalmıştır.

Alzheimer hastaları için gerontoloji ne yapabilir? Gerontolojik bakış açısından bunama sorunu, öncelikle sosyal bir sorun olarak tanımlanmaktadır. Bunun temel sebebi, şimdiye kadar tıbbi çözümlerin bulunamamış olmasıdır. Bugüne kadar on binlerce araştırma yapılmıştır ve her yıl bunlara binlerce yenisi daha eklenmektedir. Tıbbi çözüm buluncaya kadar, Alzheimer hastalığı toplumsal bir sorun olarak değerlendirilirse, daha anlamlı çözümlere erişilebilir.

Gerontolojik bakım hizmetleri bu açıdan faydalı olacaktır. Gerontolojik bakımdan, tıbbi veya sağlık bakımını ayrı gördüğümü belirtmeliyim. Tıbbi veya sağlık bakımını, Alzheimer hastalığı bağlamında, gerontolojik bakımın bir parçası olarak değerlendiriyorum. Gerontolojik bakımdan Alzheimer hastası yaşlının ve ailesinin, bu hastalıktan kaynaklanan tüm sorunlarını anlıyorum.

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Alzheimer hastasının bakım ihtiyacı zamanla çoğalır ve hastalığın ileri evrelerinde 24-saat bakım gereklidir. Tıbbi tedavisi olmayan bu hastalığa yakalanan kişilerin sonu hastalığın teşhisi ile artık belirlenmiştir. Fakat bu hastalık insanı yavaş yavaş ölüme sürüklemektedir. Bu süreç, ailede psikolojik, sosyal ve maddi sorunların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Bu yüzden Alzheimer hastalığının sosyal bir sorun olarak görülmesi gerektiğini vurguluyorum.

Alzheimer hastasına yaşlı bakımı kapsamında sunulması gereken, ama şimdiye dek sunulmayan hizmetlerin yanı sıra, Alzheimer hastasının bakımını üstlenen kişilere de destekleyici hizmet verilmelidir. Ailesinde Alzheimer hastasının bakımını üstlenen kişilerin sosyal aktiviteleri, psikolojik durumu, ekonomik sıkıntıları göz önüne alınarak, gerekli destekleyici hizmetlerin sunulması halinde, bu hastalığın etkileri önemli ölçüde kontrol altına alınabilir. Sosyal entegrasyon, psişik ve fiziksel yeterliliklerin mümkün olan en uzun süre korunması, hastanın ve bakıcısının temel bedensel, ruhsal, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılanması, bir dizi gerontolojik hizmetin üst başlıklarıdır.

Bu bağlamda şu soru önemlidir: Bu ihtiyaçlar bilindiği halde, neden karşılanmıyorlar? Bunun cevabı basittir: Türkiye’de bir sosyal bakım sigortası yoktur. Sosyal bakım sigortası olmadığı için özel sigortalardan faydalanılması önerilmektedir. Ancak özel sigortalar, ticari amaç güden şirketlerdir. “Sosyal” hiçbir özelliği olmayan bir amaç gütmektedirler. Bu nedenle, henüz 2006 yılında acilen hayata geçirilmesini önerdiğim “sosyal bakım sigortasını” güncel konu olarak masaya yatırıp, nasıl hayata geçirilebileceğini tartışmamız lazım. Türkiye’nin başka bir alternatifi olmadığı artık anlaşılmalıdır. Son söz Bakım Sigortası artık gelmeli!